

Dato: 03. juni 2022

Titel: Det handler om liv – lige fra begyndelsen

Undertitel: Vision for fødeområdet og 3-årig investeringsplan

I Region Hovedstaden styrker vi fødeområdet nu og i løbet af de næste 3 år. Vi vil være et attraktivt fødested for vores borgere og en eftertragtet arbejdsplads. Derfor skal vi løfte tilbuddene til gravide, fødende og barslende familier og arbejdsvilkårene for medarbejderne.

Denne vision udstikker rammerne for vores arbejde, mens der med en 3-årig investeringsplan skabes forudsætninger for at kunne indfri ambitionerne og levere gode fødselstilbud og attraktive arbejdspladser for alle fødende og medarbejdere.

For at robustgøre fødeområdet har Regionsrådet blandt andet besluttet at åbne et nyt fødested på Bispebjerg Hospital. Efter planen er de nye afdelinger klar til at modtage de første kvinder og børn i år 2025.

Begyndelsen er afgørende

At bringe et barn til verden er en fantastisk og livsændrende begivenhed. En god start for det enkelte barn og familien er afgørende for barnets fremtidige sundhed, trivsel og udvikling. Som region ser vi det som en meget vigtig opgave at hjælpe familierne til en god start.

Vi skal have de bedste rammer i Region Hovedstaden. Vores fødesteder skal være et attraktivt sted at føde og medarbejdernes foretrukne arbejdsplads.

Vores vision:

- Alle familier i Region Hovedstaden skal både før, under og efter fødslen opleve et trygt og sammenhængende forløb af høj kvalitet. For at det kan lykkes, skal fødeområdet være en attraktiv arbejdsplads båret af fagligt engagement, udvikling og arbejdsglæde.

Den gravide/fødende og familien er naturligvis omdrejningspunktet for regionens indsatser på fødeområdet, men uden kompetencerne kan visionen ikke realiseres, og derfor har visionen to ben. De to ben i visionen hænger tæt sammen og er hinandens forudsætninger.

Trygge og sammenhængende forløb for vores borgere

Gravide, fødende og deres familier skal opleve, at de er i trygge hænder og gode rammer gennem graviditet, fødsel og i den første barselstid. Vi respekterer og forstår, at hver eneste fødsel er unik. Vi er nærværende og lytter til den enkelte fødende og families ønsker og behov og sikrer, at de får en tryk oplevelse både før, under og efter fødslen.

Vi vil kendes på, at vi leverer tilbud af høj faglig kvalitet og på at skabe gode og sammenhængende fødselsforløb, hvor de kommende forældre føler sig trygge og er forberedte på fødslen og den første tid som forældre.

Det gælder både for den store gruppe med ukomplicerede forløb, og i de situationer, hvor der knytter sig særlige forhold eller komplikationer til graviditeten, fødslen eller barselsperioden.

Samtidig skal der være plads til forskellighed. Forskellige mennesker har forskellige ønsker og behov. Derfor skal der også være gode muligheder for at sammensætte tilbud, så de passer til den enkelte.

Attraktiv arbejdsplads for vores medarbejdere

Medarbejderne på fødeområdet er fundamentet og forudsætningen for, at vi kan skabe trygge og gode fødselsforløb for borgerne. Vores medarbejdere udfører et værdifuldt arbejde året rundt og på alle tidspunkter af døgnet.

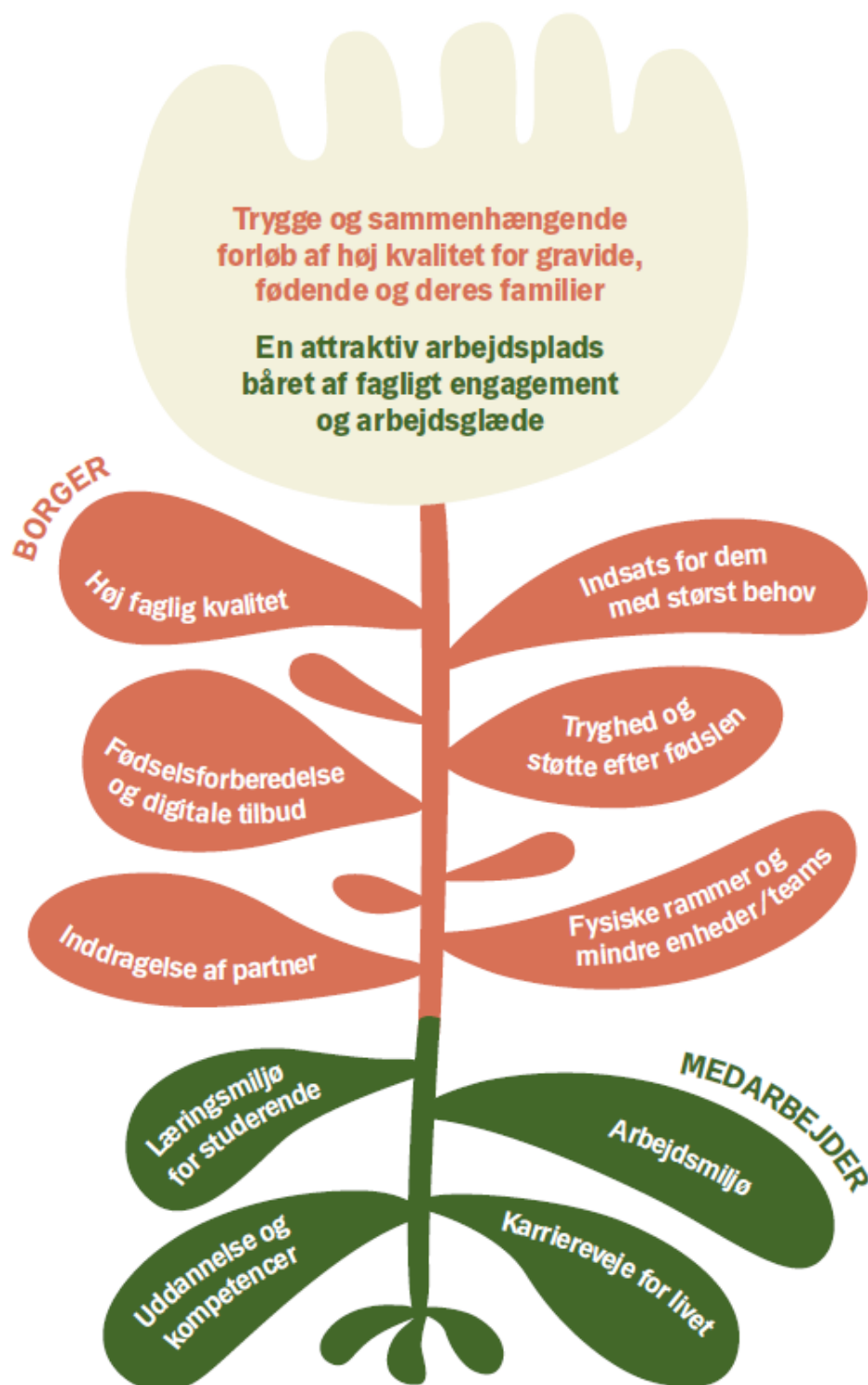
Hvis vi skal levere tilbud af høj kvalitet, skal der være et tilstrækkeligt antal medarbejdere til at løse opgaverne. Og opgaverne skal løses i et stærkt samarbejde mellem flere forskellige faggrupper. Vi skal bruge hinanden klogt.

Vi vil – både nu og i fremtiden – være en attraktiv arbejdsplads for alle faggrupper på alle niveauer. Vi vil være en arbejdsplads båret af fagligt engagement, og en arbejdsplads, hvor medarbejderne oplever arbejdsglæde og et bæredygtigt arbejdsliv.

Der skal være plads til at udfolde og udvikle fagligheden. Det er kerneopgaven at sikre trygge og sikre rammer for den fødende og barnet, og det understøttes af forskning, undervisning, god ledelse og stærke relationer til vores samarbejdspartnere.

For at realisere visionen arbejder vi nu og i de kommende år med en række fokusområder. Visionen og fokusområderne fremgår af figuren nedenfor.

Figur 1: Illustration af vision og fokusområder

Hvad vil vi fokusere på for de gravide og fødende?

Vision: Alle familier i Region Hovedstaden skal både før, under og efter fødslen opleve et trygt og sammenhængende forløb af høj kvalitet.

For at realisere visionen for de gravide og fødende arbejder vi nu og i de kommende år målrettet med følgende fokusområder:

Fokusområde: Høj faglig kvalitet

Vi vil levere høj faglig kvalitet i alle tilbud i graviditeten, under fødslen og i barselsforløbet.

Derfor vil vi sikre, at vores fødesteder i alle hjørner af fødeområdet arbejder med udgangspunkt i de faglige standarder og efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorgen. Det gælder, uanset hvor fødslen foregår – på hospitalets fødegang, i in-house-klinik eller i hjemmet.

Fokusområde: Styrket fødselsforberedelse og bedre digitale tilbud

En tryk start på livet som familie forudsætter en god fødsels- og forældreforberedelse – særligt for førstegangsfødende. Derfor vil vi som supplement til jordemoderkonsultationerne styrke fødselsforberedelsen med tilbud, der passer til den enkelte families behov fx små hold og virtuelle tilbud. Hvor det giver mening, skal der etableres fælles regionale og nationale digitale løsninger.

Desuden skal kommende forældre have let adgang til relevant information om graviditet, fødsel og tilbud efter fødslen.

Fokusområde: Partnere eller pårørende som aktiv del af den nye familie

Vi vil søge nye veje til at inddrage partnere eller pårørende som en aktiv del af den nye familie under både graviditet, fødsel og efter fødslen.

Partnere eller pårørende til den gravide er en vigtig del af den nye familie, og skal i langt højere grad medtænkes og inddrages så meget som muligt, både før og efter barnet kommer til verden.

Fokusområde: Tryghed og støtte efter fødslen

Vi skal sikre den nødvendige tryghed og støtte efter fødslen, som er et særligt sårbart tidspunkt for den nybagte familie.

Når graviditet og fødsel forløber ukompliceret, og mor og barn er raske og har det godt, kan hjemmet for mange være den bedste og foretrukne ramme om den første tid efter fødslen. Hvis den nye familie ønsker det og føler sig mest trygge ved et barselsophold på fødestedet, skal det imidlertid være en mulighed for førstegangsfødende i op til to døgn, "For dem, der har født ambulant, skal vi levere de nødvendige og let tilgængelige og tryghedsskabende tilbud, så der er god og hurtig hjælp at hente. Vi vil bl.a. tilbyde førstegangsfødende hjemmebesøg af kvalificeret sundhedspersonale, typisk en jordemoder, dagen efter udskrivningen.

Uanset udskrivelsestidspunkt er det afgørende, at familien føler sig forberedt og tryk ved at vende hjem. Vi skal hjælpe med at få amningen til at fungere og generelt sikre en god overgang, fra familien forlader hospitalet til den kommunale sundhedsplejerske tager over.

Fokusområde: Styrket indsats for dem med størst behov

Vi vil have særligt fokus på at tilgodese behovene hos de gravide og familier, som af en eller flere årsager er særligt sårbare. Det kan fx være pga. sociale forhold i familien eller sygdom hos den gravide.

Tidlig opsporing af problemstillinger eller særlige vanskeligheder hos kommende forældre gør det lettere at tilrettelægge forebyggende tværfaglige indsatser på tværs af kommune, region og praktiserende læge og civilsamfund, som kan støtte de sårbare og socialt udsatte gravide.

For syge gravide er der også behov for en særlig indsats specielt under graviditeten, så både mor og det kommende barn har det godt, og så barnet kommer sikkert til verden.

Vi vil også styrke omsorgen og rammerne for forældre, der ulykkeligvis mister et barn under graviditeten, under fødslen eller i tiden efter fødslen.

Fokusområde: Bedre fysiske rammer og mindre enheder eller teams

Vi vil sikre, at der er gode fysiske rammer for både familier og medarbejdere. Målet er at fremtidssikre vores tilbud og etablere gode fødemiljøer, der giver tryghed for den fødende og pårørende og samtidig forbedrer arbejdsmiljøet for vores medarbejdere.

Vi vil også sikre fysiske rammer, som muliggør, at vi kan etablere mindre enheder og/eller organisere arbejdet i mindre teams på de store fødesteder fx i form af in-house fødeklিনikker. Det skal forbedre arbejdsvilkårene for medarbejderne og bidrage til at give de fødende en tryk oplevelse.

Hvad vil vi fokusere på for medarbejderne?

Visionen: Alle familier i Region Hovedstaden skal både før, under og efter fødslen opleve et trygt og sammenhængende forløb af høj kvalitet. For at det kan lykkes, skal fødeområdet være en attraktiv arbejdsplads båret af fagligt engagement, udvikling og arbejdsglæde.

For at realisere den del af visionen, der omhandler vores medarbejdere, arbejder vi målrettet med følgende fokusområder:

Fokusområde: Karriereveje for livet

Tilsammen har medarbejderne på en fødeafdeling en bred faglighed og et arbejdsområde, som strækker sig fra tidligt i graviditeten til barselsforløbet og tiden efter fødslen.

Vi vil skabe spændende karriereveje, som følger den enkelte medarbejder i alle arbejdslivets faser – fra tiden som

nyuddannet, perioder med små børn, til livsfasen med stor erfaring og mere fleksibilitet og til den sidste del af karrieren, hvor der fx kan være ønske om at bidrage med solid erfaring, men færre arbejdstimer.

Vi vil organisere arbejdet, så der for alle medarbejdere er et tæt kollegialt samarbejde, variation og mulighed for at udfolde og udvikle fagligheden. Samtidigt vil vi skabe mulighed for fordybelse og dygtiggørelse indenfor særlige områder fx særlige fagområder, særlige funktioner eller forskning. Vi vil have fokus på at skabe attraktive karriereveje med udgangspunkt i kerneopgaverne og i den direkte kontakt med de gravide og fødende.

Vi arbejder for, at der på nationalt niveau ses på, om der skal være en større fleksibilitet mellem de sundhedsfaglige professionsuddannelser. Det vil kunne give flere veje til at blive jordemoder og dermed flere karriereveje ind i jordemoderfaget. Fx er jordemoderuddannelsen i både Sverige og Norge en overbygning på sygeplejerskeuddannelsen.

Fokusområde: Uddannelse og kompetenceudvikling

Høj kvalitet kræver medarbejdere med de rette kompetencer. Vi skal hele tiden udvikle os. Vi vil derfor skabe gode udviklingsmuligheder for vores medarbejdere for at kunne give familierne de bedste forløb. Læring skal understøttes i alle arbejdsgange. Det gælder for de nyuddannede og for de erfarne. Vi skal have lærings- og træningsfaciliteter både med og uden patientinvolvering.

Og vi vil styrke den udvikling, som foregår ved sidemandsoplæring og supervision.

Fokusområde: Styrket læringsmiljø for studerende

Vores studerende er fremtidens medarbejdere. På alle tider af døgnet indgår de naturligt som en stor del af miljøet på fødestederne.

Vi vil sikre et godt læringsmiljø og trygge rammer for de studerende, som er i praktik. Vi arbejder målrettet på, at de får lyst til at blive ansat hos os, når de er færdige med deres uddannelse.

Vi vil styrke den kliniske undervisning, hvor en væsentlig del af undervisningen foregår tæt ved patienterne. De medarbejdere, der i det daglige har studerende med sig i det kliniske arbejde, skal klædes på til at løfte opgaven og altid have fokus på at skabe klinisk uddannelse på højeste faglige niveau. Vi prioriterer uddannelsesopgaven højt, og udvikler hele tiden den kliniske uddannelse.

Fokusområde: Arbejdsmiljø

Arbejdsmiljø har et tværgående fokus og skal tænkes både systematisk, forebyggende og sundhedsfremmende. Det er vigtigt, at vi sikrer en sund balance mellem arbejde og privatliv for medarbejderne.

Fødeområdet er et akut område. Børn kommer til verden døgnet rundt 365 dage om året. Vi skal stå klar og kan ikke drosle ned på aktiviteten. Vi kan derfor ikke ændre på, at der er vagter om aftenen, natten eller i weekender, og vi kan ikke ændre på, at sommermånedene er højsæson for fødsler.

Det stiller helt særlige krav til, hvordan hospitalerne fordeler vagterne. Vi intensiverer arbejdet med at planlægge vagterne, så det giver forudsigelighed og bedre mulighed for at imødekomme den enkelte medarbejders behov – uden at vi går på kompromis med hensynet til, hvornår de gravide og fødende har brug for hjælp.

3-årig investeringsplan

Store visioner kræver store investeringer

Vi investerer massivt i både føde-, kvinde- og børneområdet de kommende år.

Vi har allerede i de seneste år styrket føde- og børneområdet betydeligt – senest med tilførslen af 50 mio. kr. ekstra i 1. økonomirapport 2021 og budgetaftalen for 2022, hvoraf 14,6 mio. kr. vedrører vækst i antallet af fødsler og 35,4 mio. kr. vedrører kvalitetsløft. Sidstnævnte indgår i den samlede finansieringsplan for det nye kvinde-barn center på Bispebjerg Hospital.

Samlet set tilfører vi mere end 200 mio. kroner til føde-, kvinde- og børneområdet i perioden 2022-2025. Vi bidrager dermed til finansieringen af det nye kvinde-barn center på Bispebjerg Hospital, som skal åbne op i 2025.

Midlerne bliver prioriteret til en forventet stigning i antallet af fødsler samt et løft i kvaliteten, som vi vil opnå ved at målrette midler til at indfri visionerne i denne plan og indsatsområder i den kommende fødeplan. Derudover styrker vi kvinde- og børneområdet.

En del af finansieringen kan komme fra midlerne på Finansloven, hvor der er aftalt udmøntning af midler til fødselspakken 'En god start på livet'. Som et led i styrkelsen af det samlede fødeområde er der i Finansloven for 2022 afsat 100 mio. kr. stigende til 150 mio. kr. (varigt) i 2025 på landsplan. Vi afventer den nærmere fordeling af midlerne.

De øvrige midler skal findes i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger – enten i form af nye midler eller som omprioriteringer.

De næste skridt – fra vision til realitet

Med visionen for fødeområdet har vi sat ord på vores ambitioner for fødeområdet. Der er brug for, at vi sætter ind med relevante indsatser – både på kort og lang sigt.

Gennem længere tid har vi arbejdet målrettet på at identificere, udfolde og realisere relevante indsatser, som kan bidrage til at vende situationen, og som samtidig tager hensyn til, at der er udfordringer med at rekruttere personale til fødestederne.

I februar måned 2022 blev et nyt graduate-program for nyuddannede jordemødre skudt i gang. Formålet er at sikre, at nyuddannede jordemødre får en god og tryk opstart på deres arbejdsliv.

Vi er også i gang med at sikre uddannelse af flere sonografer og føtalmedicinere til regionens fødesteder.

De næste skridt er allerede i pipeline. Senere i 2022 lancerer vi et nyt digitalt fødeunivers, og der er afsat midler til at etablere bedre fysiske rammer for de fødende og medarbejderne på fødeafdelingerne.

På alle regionens fødesteder arbejdes der desuden med lokale indsatser, som skal øge tryk og kvalitet i indsatsen og et godt arbejdsmiljø for medarbejderne. Vi både vil og skal sikre, at der kan tages godt hånd om alle fødende, også i en tid med vakante stillinger.

Over de næste tre år skal vi gradvist og klogt identificere, udfolde og implementere de næste skridt, der bringer os i mål med at indfri visionerne om tryk og sammenhængende forløb og attraktive arbejdspladser.

Samtidig er vi i gang med at planlægge de nye kvinde-barn afdelinger på Bispebjerg Hospital. Allerede i 2023 vil vi ansætte afdelingsledelser, så de deltager i planlægningen, og i 2024 begynder vi at ansætte personale og træne personalet i de nye rammer. I 2025 er hospitalet efter planen klar til at modtage de første kvinder og børn.

Også på de øvrige hospitaler sker der en omstilling i de kommende år. De eksisterende kvinde-barn afdelinger flytter alle i nye rammer:

- I september 2022 flytter kvinde-barn afdelingerne på Herlev og Gentofte Hospital til nybyggede lokaler i Nyt Hospital Herlev.
- I 2023 er det kvinde-barn-området på Amager og Hvidovre Hospital, der får nye rammer.
- I 2025 er Nyt Nordsjællands Hospital efter planen også klar til at modtage patienter.
- I 2026 åbner Rigshospitalet Mary Elizabeths Hospital - Riget for børn, unge og gravide.

Centrale milepæle de kommende tre år er herudover budgetaftalerne for 2023, 2024 og 2025 samt regionens kommende nye fødeplan, hvor vi vil sætte rammerne for, hvordan vi vil bruge de midler, som skal tilføres fødeområdet. Nedenstående figur viser, hvordan vi løbende styrker føde-, kvinde- og børneområdet de kommende tre år, også med de allerede igangsatte tiltag i 2022.

Figur 2: 3-årig investeringsplan for føde-, kvinde- og børneområdet

